

Nro. 42.

A' FELS. R. CSÁSZARNAK ÉS A. KIRALYNAK
KEGYELMES ENGEDELMÉBŐL.

Költ Bétsben, Kedden Májusnak 25 dik napján

BCU 1802-ik osztályban. library Cluj

Frantzia Respublika.

Generál *Menou*, az Egyiptomi utolsó Fr. Exa
vezér, az Első Konzúlhoz audentziára vezetett-
vén, ettől meg különböztetett betsü!lettel fo-
gadtatott. — *Menou* így szollott az Első Konzúl-
hoz: Konzúl! előtted állván, az a' fájdalom, hogy
az általad meg hódolta ott leg szebb országot el-
vesztettem, igen érzékenyül fel elevenült bennem.“
— A' Konzúl így felelt: Az ütközetek' kimene-
tele bizonytalan. Te mindent meg tselekedtél, a'
mit egy bátor és sok tapasztalásu embertől, a'
21-dik Mártziusi Szerentsétlen nap után, várni le-
hetett. A' te Alexandriában való hofzizas ellent-
állásod sokat tett a' Londoni prélimináris kotés-

T t

nek szerentsés ki menetelére. A' te jó igazgató-sod mind azoktól betsültetik, a' kik tudják, mi-ben álljon a' köz jó. Tudok mindent, a' mi a' vezérlésed alatt vólt feregnél történt. Hogy szerentsétlenfégeid nagyok vóltak, bizonyos dolog: hanem azon betsületben, mellyel én erá tad vifeltetem, semmi tsonkúlást nem tettek; azon fogok törekedni, hogy ezt nyilvánlágoson meg bizonyítsam, olyan tzállal, hogy véghez vitt munkádat semmi lármázak ne oltsárolhassák.

A' Gen. Menou felesége még mind ez ideig bé takart ábrázattal jár: két gyermekeit is Egyiptomi afzszonyok nevelik.

Gen. *Destaing* nagy pompával temettetett el a' napokban, a' ki a' Páris mellett lévő *Boulogne* nevü berekben szerentsetlenül duellálván, meg ölettetett. Ez is jelen vólt az Egyiptomi Expedí-tzióban. Azt mondják, hogy Gen. *Regnierrel* du-ellált.

Mint dudva vagyon az új Konstitutió szerént *Napoleon Bonaparte* tsak 10 elztendőre választott vólt Első Konzúllá: hanem az is tudva vagyon, hogy ugyan azon Konstitutió szerént, minden tíz-tíz elztendőnek el töltése után újontan választathatik. Az első tíz elztendőből még hét elztendők valának hátra; hanem nem lehet kételkedni, hogy egész életére Első Konzúlnak fog az egész nemzet által meg erőssítettü. A' Megtartó Tanáts egy *Senatus Consultum* ot hozott már a' folyó Május' 8-dikán, a' melly által új 10 elztendőkkel töldotta meg az ő Első Konzuli hivatalát. Ez a' *Senatus Consultum* ilyen szavokból áll: —

„A' Megtartó Tanátsnak tagjai annyi számmal, a' mennyi a' Konstitutióznak 90-dik tikkelyében meg határozottatott, özfze gyülekezvén, minekutánna a' Respublika Konzúljainak követségét a' Frantzia orizág és Angia között való békeslég iránt vették volna, és minekutánna azon Kommissiót, melly magok közzül oly végre ne-

veztenek volt ki, hogy javasoljon a' Tanátsnak valamely módot, a' melly zeréat ez, az Első Konzulhoz a' nemzeti háladáosságot meg bizonyíthassa meg halgatták — meg gondolván, hogy a' Respublika jelen való környülállásai között tartozó kötelessége a' Megtartó Tanátsnak az, hogy a' Konstituzió által néki adatott minden hatalmat arra fordítsa, hogy az Országlószéknek oly állandóságot szerezzen, a' melly csak egyedül szaporítja segedelem kút: fejeinket, kívülről bizodalmat szerez, a' belső hitelt öregbíti, szövetségeseinknek bátorságot ad, titkos ellenfeinkbe félelmet önt, a' hadakozás infégeitől meg oltalmaz, a' békelesség gyümöltseivel való élhetésre módot szerez, és időt enged a' böltsnek, hogy vegre hajthassa mind azt, a' mit a' népnek boldogítására ki gondolt; meg gondolván továbbá, hogy annak a' fő magiftratuális személynék, a' ki a' Respublikai seregeket oly sok versben gyözelemre vezérelte, Olasz országot meg szabadította, Európában, Afrikában, és Asiában gyözelemeskedett, a' világot a' maga hírével bé töltötte, Krantzia országot a' teuyegetődző fejtelenségtől meg mentette, a' revoluziónak öldöklő kalzáját el törte, a' faktziókat eloszlatta, a' belső egyenetlenséget és vallás bélizürzavart ki óltotta, a' szabadság jóteteményeinek bátorságot, s a' világosságnak előmenetelt szerzett, az emberiséget meg vizsgálta, a' szárazon és vizen békelességet tsinált, a' maga polgártársainak háladáosságához, valamint színtén a' jövődő világnak tsudálkozásához is, leg nagyobb jussa legyen; meg fontolván azt is, hogy a' Tribunátusnak hasonló kívánlaga, a' mely ezen napokban érkezett a' Megtartó Tanatshoz, ezen környülállások között úgy tartathatik, mint eppen a' nép kívánsága, meg fontolván végezetre, hogy a' második és harmadik Konzulok az Első Konzul dicsőfféges munkáit, illendő képpen elő segéltették — mind ezeket meg gondolván, és a' dólgot tit-

kos voksolás alá botsátván, meg határozzák: 1)ször, A' Megtartó Tanáts a' nép nevében közönetet intéz a' Konzulokhoz. 2)ször, A' Megtartó Tanáts, Bonaparte Napoleon polgárt, újjantán Első Konzullá választja még azon tíz esztendőkre, a' mellyek mingyár azon tíz esztendőket követni fogják, a' mellyekre a' Konstitutióznak 39-dik tizkelye által már ki választatott. 3)ször, Ezen *Senatus Consultumot* vigye el egy követség, a' Tribunatushoz, Törvényhozó Gyűléshez, és a' Konzulokhoz. — „
„*Trouchet*, prézes, *Chasset* és *Scrurier* Titoknakok.

Az Első Konzúl ilyen szavakkal köszönte meg a' Megtartó Tanátsnak hozza való indulatját: — „*Senátorok!* Az a' meg tiszteltetés, mellyel a' ti 8-dikban hozott végzések által hozzám viseltetek, örökre szívembe nyomva fog maradni. Éngemet a' nép voksa tett első magisztrátus is személlé. Nem tartanám bizonyosnak magamat az ő bizodalma felől, ha az a' végzés, melly ezen fő hivatalban meg tart, ugyantsak az ő voksa által meg nem erőfittödné. A' le folyt három esztendő alatt nevető ábrazattal tekintett a' szerezte a' Respublikára: hanem a' szerezte változandó; és mely sok emberek, a' kiket kedvezéseivel meg tetézett volt, néhány esztendőkel igen fokot éltek. Úgy látszik, hogy, az én dicsőségem és szerentsém, azt az idő pontot határozták a' publikumért való éietem' végének, a' mellyben a' békeffég a' világnak ki hirdettetik. Hanem a' polgár dicsőffége és boldogfága, el halgatni tartozik akkór, midön ötet a' Státus java és a' közönléges jó akarat hívják. Ti úgy itéltek, hogy én még egy új áldozattal tartozom a' népnek: meg is fogom azt tenni, mihelyest a' nép akaratja fogja parantsólni, azt, a' mire a' ti voksorok hatalmat adott. — *Bonaparte.*“

A' két Konzulok mind ezekhez képeffé ilyen

végzést hoztak 10-dikben: — A' Konzulok a' Ministerek előadása által a' Státus-Tanátsot meghalgtván, és, a' Megtartó Tanátsnak 8-dikben költ végzéséhez, 's az Első Konzúlnak 9-dikben ezen végzésre adott válaszfához képeest, meg gondólván azt, hogy az Első Konzúlnak ezen maga meg határozása, a' nép iránt egy igen tündöklő *homágitum* légyen, és hogy a' nép a' maga leg kedvelebb java felől meg kérdeztetvén, szemei előtt ugyan ezen tulajdon javánál egyebet forgatni nem tartozik, meg határozták — 1)ször. A' Frantzia nép meg kérdetik, hogy: *Bonaparte Napoleon Konzul légyen-e' egész életében?* — 2)ször. Minden közönségekben laistromok nyittatnak ki, és a' lakosok meg hivattatnak, hogy neveiket ezen kérdésre nézve, írják fel. — 3)ször; Hasonló laistromok nyittatnak hasonló végre, minden Departamentális hivataloknál, Itélőszékeknél, Polgármestereknél, és Notáriusoknál, &c, &c. —
„Második Konzul *Cambaceres*.

Meg határozták a' Konzulok, hogy mind azoknak a' Frantzia Püspököknek neveik, a' kik a' Pápa által lett meg hívattatásra, hivataljaikról le nem mondottanak, és a' kik nagyobb részint Angliában és a' Német birodalomban tartózkodnak, egy laistromban közönségesfé tétetődjenek, — Meg határozták továbbá a' Konzulok, hogy Martinique, Sz. Lutz (*St. Lucie*), és Tabago szigeteken, Fort Royal, Fort Bourbon, Port Louis és Castries nevek helyett, Fort de France, Desaix, Port Scarborough, és Carenage neveket vegyének és viseljenek azon szempillantattól fogva, hogy az Anglus feregek azokból el költözvén, a' Frantzia feregek oda ki szállottak.

Magyar Ország.

Az utolsó posta napon E. Olvasóinkal közlött Oratiónak további folytatása,

„Valamint minden az egész teremtésben, de különösen, és mindenek felett azok a dolgok, a melyek az embereknek tetszésektől függenek, rész szerént szükséges, és elkerülhetetlen, rész szerént szabad, és önként való változások alá vagynak vetetve; úgy az Országok, 's Polgári Társaságok is ekképen változni szoktak, mind önmön magoktól, mind pedig, és leggyakrabban a külső tárgyak' s dolgok körülállásainak mozgató erejek által. Édes Magyar Hazánknak állapata ugyan, noha számtalan sok külső, és belső háború béli viszonyosságok között forgott, még is a maga belső, és fundamentomos intézeteire nézve. (Valóban olly igen ritka, és különös történetből, a melyhez talán csak egygyetlenegy Europai Ország sem mutathat hasonló példát) megtartotta mindenkor, és mind ez ideig a maga régi, és eredeti formáját. Azon eszközökben mindazonáltal, a melyek annak, ezen első intézeti által arányzott végét, és tárgyát illetik, az időknek, és szomszéd Országoknak változása úgy hozván magával, több változtatás esett, sok új rendelés tétettetett, a melyeket ha ki figyelmelesen meg vizsgál, 's megfontol, könnyen átláthatja; hogy valamint az újjításnak mód nélkül való mértékletlen szeretete káros, és veszedelmes a köz tanátskozásokban, úgy a' régiekről reánk maradt minden némü rendelésekhez egy átalylában mód nélkü rag-szkodni, és a' jelenvaló időknek megváltozott körülállásaira tellyességgel nem tekinteni, nemcsak hasonlóképpen káros, és veszedelmes, hanem az állhatatosságnak illeték képe alatt, vagy a' jelenlévő dolgok, 's körülállásokban való járatlan tudatlanság, vagy egy bizonyos reffézés, 's a' változtatással egygyütt járni, egybe köttetvelenni szokott fáradtság, 's munkálkodó szorgalmatosságnak kerülése fekszik elrejtve.“

„Sokat, és nagyot árt a' jó tanátsnak, ha nin-

tsen azon dolgoknak elegendő esmérete, a' mellyek a' Polgári Társaságnak, akár magába tekintve, akár más Országokkal egybe vetve, és ezekkel való öfzve függésére 's az időknek környülállásaira nézve: forsát, és állapotját meg hatás rozzák. De még többet ártanak az *indúlatok*, a' szívnek, és elmének *hajlandóságai*, mellyek az értelmet mintegy homályba borítják, és ez által bennünket szép, de hamis, és álnok szinnel meg tsalni szoktak; leg tsalárdabb, és veszedelmesebb ezek között az embernek önnön magafszeretete! Ez okozza, hogy hívalkodó büszkeségből egy valaki tsupán tsak azért vitatja másnak jó, és hasznos tanátsát, mivelhogy ha ez helybehagyattatnék, az által az ő maga ditsőségét, 's vélekedését tsonkittatni vélné. Ugyan ezen irigykedő, vagy valami tekintetre való vagyakodásból akadályoztatja másoknak akárminémű javallásokat, a' melly hiú, és illetlen vetélkedésben el kell múlni annak a' szabadságnak, illendőül meg fontoltjózan maga vifeletnek, és méltóságnak, mellyet Ciceró a' közib tanátskozásban olly' méltán meg kívánt.

„De az ebbéli tanátskozásoknak leg főbb, 's leg halálasabb nyavalyájok az, midőn a' tanátskozók nem azt nézik, mit kívánjon meg az Országnek közönfleges java; hanem tsak ki ki azt tekénti, mit javaljon a' maga saját különös haszna, 's mellékes szándéka. Ezért dorgálta Cátó hajdan a' maga társait: nem is tsuda úgymond, hogy ha még egymástól meg szakadva, kiki különösen tsak magára néz, 's magának tanátsol, hogy ha még ti o' hon gyönyörűségeket 's puha lágytságot, itten mások kedvének szolgálva pénzt, és hasznot keressék, az alatt el hagyattatván töletek a' köz jó, Edes Hazánk rablásra, és pusztulásra jut. Fel forgattatik ekképpen a' dolognak természetii rendje, midőn arról kellettven értekezni, mi légyen hasznos az egész társaságnak? egye-

dül az jár a' tanácskozóknak szemei előtt, mi legyen hasznos külökülön mindeniknek : holott ekkor úgy is tsak a' felhő után kapdos, a' ki olyan hasznót keres, minthogy kárba jövéen, 's romlásra jutván a' köz jó, senkinek külöbös haszna nem maradhat, leg alább soha állandó nem lehet. Nem azért emlitem én most mind ezeket, mint-ha attól tartanék, hogy valaki illyen szívvvel, és szándékkal jött volna ide a' tanácskozásra, hanem azért mivel tudom, hogy valamint a' jó erköltsöket illető dolgokban semmi süts veszedelme sebb az embernek önnön maga szereténél; úgy a' köz tanácskozások is leg inkább, és többnyire az illy féle hibás tekintetek, és indúlatok által vesztegettetnek, 's rontatnak meg. Önnön magamat igyekezem ezen elmélkedések, és Bölts Cápó intései által fel bátorítani, és erősíteni, könyörögve kérvén a' Tekéntete. Nemes Státufokat és Rendeket, hogy engemet, mind tudományok, mind pedig azon tapasztalások által, a' melyet mindenkor a' Haza kebelében elvén 's a' köz dolgokat folytatván, magoknak szerzetek, segíteni, 's erántam hazafiúi szívevel, atyafiságos jó akarattal viseltetni méltóztassanak. Melly gráztíájokat, szíves atyafiságos jó akaratjokat annál bátrabban merem magamnak ígérni, minthogy a' Teként. N. Vármegyéknek, és Szabad Kir. Városoknak hozzám bocsáttatott betses leveleikből már édes örömmel, 's hálá adó szívbéli indúlattal érttettem, melly nagy bizodalommal viseltessenek hozzám el annyira, hogy bár minden erőmből rajta igyekezzem is, még is alig tudom miképpen felelhessék meg annak illendőül. Arról azonban szent fogadást tészek, hogy semmi munkát, semmi fáradságot nem fogok sajnállani, vagy el mulatni; főt éjjel nappal, tellyes igyekezettel azon leszek, hogy Eö Eelségének kegyes akaratja szerint kedves és hazánknek szerentséjét, és boldogságát elő mozdithassam, ezen az egygyen kívül ;

femmi egyébire nem ügyelvén. Melly szíves igyekezetimet, hogy ha a' T. N. SS. és Rendek segítségével által szerentsés ki menetel követheti; hogy ha azt el érhetjük, hogy Kegyes Jólágu Királyunk kivánságainak, és polgár társaink méltó várakozásának tökéleessen eleget teszünk: akkor azután valóiában bődögoknak állithatjuk magunkat. Mert noha külömben az igaz jó lelki isméret elegendő vigasztalás legyen is, sokkal nagyobb, és édesebb ez a' belső jutalom még is, hogyha mind kegyes Fejedelmünknek, mind kedves Hazafi társainknak helybenhagyása koronázza jó szándékainkat, hív igyekezetteinket.

„Nints már egyéb hátra, hanem hogy a' bé vett szokás szerént követséget küldvén mind Eő Királyi Hertzegségéhez, Országunk Nádor Ispánnához, (a' ki is fő hivataljának szerentsés kezdetetői fogva mind ekkorig nyilván megbizonyította, melly igen szíven viseli hazánkknak, 's mindnyájunknak bődöglágát) mind pedig a' fő Rendekhez irántok viseltető tífzeteletünket megbizonyittassuk, és őket egyfizersmind hogy szándékaikat, 's hazafiúi igyekezeteiket a' miéinkkel, egyesíteni ne sajnállyák, illendöképpen megkérjük; azután pedig minekelötte mi magunk is további dolgainkhoz fognánk, a' Mindenható Úr Istent (ki valamint az egész mindenséget, úgy különösen, az emberi nemzetnek forfát, 's szerentséjét is az ő bölts, és örök gondviselése szerint igazgatja) segítségül hívjuk, hogy ezt az olly nagy, és fontos munkat leg bődögabb végre juttatni méltóztasson. “

* * *

Ezen Beszéd után a' T. Státusok, és Rendek kedvező hangokkal is nyilatkoztatták Mélt. Personalis Ur erőt tökéletes bizodalmat, 's valóságos hajlandóságból származott ufzeteletjeket, de

tulajdonképpen Fő Tiszt. *Vancsary János* Ezer-
gomi Káptalan' követtye a' SS. és Rendek' ne-
vébe illendő köszöntéssel tisztelte e' következén-
dő beszéde által:

Méltóságos Personális Úr!

A' Tekéntetes SS. és Rendek, kik Felséges
Urunknak kegyes parantsolatjára köteles engedel-
mességgel, és tellyes számú sereggel ide gyülekez-
tek, mindnyájan szives, és alázatos tisztelőji Méltó-
sázkodnak. Örömdenek szivből, hogy nem csak
Úri személyében alázatosan tisztelték; hanem a'
Köz Jóra célozó igaz Hazafiúi gondolkodásait is
nyilván meg értették. És valamint az életnek
leg szerentfésőbb napjai közzé számlálják a' máit,
mellyen Fellejes Urunkhoz, és Nemes Hazánkhoz
tartozó kötelességeket forró buzgósággal tellyesít-
tik; úgy éppen tökéletesnek állítják szerentséje-
ket, hogy ezen kötelességet Méltóságodnak ke-
gyes előlülése alatt tellyesíthetik.

„Régi kívánfága tudniillik, és nem csak egy-
szer bé nyújtott alázatos könyörgése ennek a'
Tekéntetes Nemes Táblának oda célozott: hogy
azon jeles Házai Méltóság, mellyet Méltóságod-
ban örömmel tisztelünk, a' Tekéntetes Nemesi
Rendnek tulajdona légyen. Bé tellyesítette; sőt
meg előzte szives óhajtásainkat a' leg kegyesebb
Fejedelem: midőn Méltóságodat minden szabodó
könyörgéseink nélkül nagy erlákeretű viréz Elei-
nek jeles tetteire, magának pe lig meg tetézt ér-
demeire nézve, a' Törvényes dolgozának el ren-
delésében Felséges Személyének Helytartójává,
és a' Tekéntetes Statusok, és Rendek Táblájának
Törvényes Elölülőjévé kegyesen ki nevezte.“

„Felséges kegyelmét leg jobb Királyunknak
az egyben gyült Tekéntetes Statusok és Rendek
mély alázatossággal köszönik; nem is fognak meg-
szünni szerentsés uralkodásáért esedezni, és az

Egek' Urától, kinek markában forog a' Királyoknak szive, álhatatosan azt kérni, hogy Édes Hazánknak böldegittására természetesen tzeozó leg jobb szándékiban ötet meg erőssítse, és azt, a' mit meg igérni méltóztatott, végre is hajtani kegyesen meg engedje."

„Méltóságodnak pedig a' kegyesen által adott fényes Hivatalhoz szükséges Erőt, és ezer áldásokat óhajtanak, tökéletesen örvendezvén azon; hogy midön a' leg nemesebb Hazai Gyülekezetben Felséges Urunk' parantsolatának végre hajtásában nem annyira Jobbágyi engedelmefféggel, mint valóságos fiúi szeretettel fáradozni kívannak vezérül nékiek a' leg jobb, és leg kedvesebb testvér adattatott. És midön a Nemes Hazának belsőbb alkotmányát tartós böldegittágra hozni iparkodnak, a' közönséges dolgoknak egygyik Fő Kormányja egy igen méltó Hazafiúnak tapasztalt kezére bizattatott.

„Ugyan is sziveinknek leg tisztább vigasztalásával tekintjük mi a' leg jobb Fejedelemnek bizodalját, mellytől élefftetvén, Méltóságodat nyilván tulajdonának vallotta, midön maga személfyében az öltve gyüllendö Tekentetes Magyar Statusoknak és Rendeknek Vezérletét tapasztalt Hivségére bizta. De egyszer'smind tökéletes bizodalommal sajdítjuk Nemes szivében a' leg kegyesebb Anyának, a' Hazai természetnek el törülhetetlen édes bélfyegét, mellyel Méltóságodat, mint Édes Nemes vérünket születtésétől fogva magának ki jelette, és gazdag adományyaival mind eddig táplálta, arra; hogy a' Régi Rend tartásokat, mellyek a' Magyaroknak szeren séjét olly' szépen eszközlik: a' Nemesi szabadságokat, mellyek a' Magyaroknak lelkét minden Nemzeteknél inkább nemesítik: a' meg betsülhetetlen Hazai Törvényt, melly a' Fejedelemnek Felféjét, a' Státusoknak, és Rendeknek Nemeffégével, sok századok által szerentsésen egyesítette, tökéletes iparkodással fél tartsa, és szinte

azon virágzó állapotban, a' mellyben Édes Szüleitől vette, Izerelmes Gyermekének által adja."

„Lánggal ég tehát bennünk azon reménység, hogy nem csak Felséges Urunknak kegyes válaszájáról köteles Hálá adással emlékeznén, a' legjobb Fejedelemnek Felséges Parantsolatit tökéletesen bé fogja tellyesíteni; hanem egyfzetsmind nemesi származásától ébrettetvén Magyar Lelkének minden Hatalmait oda fogja fordítani, hogy a' közönséges Jónak akadályai félre rétetödvén, és az ezközök, mellyek az Országnek fényesebb, és bódogabb állapotjára, leg alkalmatosabbak elő szedetvén, a' közönséges Hazai épületnek soha meg nem indúlt régi talp kövei, a' Királyi Felség, és a' Hazai Nemesség egygyesült iparkodásainak által most is megerősítteffenek, és ezek, mint a' Magyaroknak leg drágább, és leg kedvesebb öröksége édes Hazánk' következendő Rokoninak minden tőrbülés, és sérelem nélkül kezekbe adattassanak."

„Közönséges kötelessége ugyan ez minden Országok, és Birodalmak' Pólgárainak, de leg inkább tulajdonamindenkor a' Nemes Magyaroknak. Ki mivel a' Fejedelmi Felségnek oltalmára a' nemes Vitézséget, és Vitéz Elei által szerzett nemzeti állapotjának fel tartására a' fiúi Készséget, az anyai téjjel egyenlő mértékbe örökölte; valamint ha a' Királyi Hatalomnak Fellege, a' szomszédoknak irigysége által egy némelly homállyal fenyegettetett, természetes szabadságát a' leg keményebb Hadaknak igáival örömmel fel tserélte; úgy ellemben ha midön nemzeti állapotjában, és Öftül maradott Javainak szabad birásában háborgattatott, természetes vitézsége mindenkor el lankadott, és a' hadaknak súllya alatt gyözhetlen Lelke e' nehéz nyavalyának szorított mérge alatt haldokolni szokott."

„Számos kegyelmei, és a' napnál inkább fenyeskedő malasztjai Felséges Urunknak bizonyosfá tesznek ugyan minket, hogy véllé született Fejedelmi Jóságától nem várhatunk máft, csak Jóságot,

és áldáit. De mivel gyakran történik, hogy képzelt jövődöléseiben a' leg jobb reményfég is meg tsalattatik, botfásson meg Méltóságod! a' buzgó Hazai szeretetnek, melly kényszerit bennünket, hogy noha veszedelmet nem látunk, még is annak meg tartásáról előre gondoskodjunk, a' mit életünknel inkább szeretünk, és betsülünk.“

„Azért tovább is esedezünk, hogy a' vészélyeket, mellyek Nemes Hazánknak tzímeres állapotját érdekelhetik, hathatósan távoztatni méltóztatson. Gyökerezte ezt Ditső Eleinknek előre látó Buzgólága egy meg mozdíthatatlan kö szálban, mellyből édes Hazánknak kettős keresztyje ditsőffégesen virágozván, a' Törvénythozó kettős Fő Hatalmat, a' Királyi Felsőget, és a' Hazai Nemességet, állandó emlékezetül előnkbe rajzolta: és nevezetesebb vizeinknek folyásait, ezen eleven kettős kút főből szakasztván, értésünkre adta, hogy tsak addig léfzen szerentés a' Magyar Hazának állapata, míglen a' Királyi Felsőnek a' Hazai Nemesség, ennek pedig a' Királyi Felső lefzen hív Gyámolítója.

„Érdemes Maradéki kívánnunk mi lenni édes szülöinknek, azért e' kettőért egyenlőképpen élünk és halunk, sőt mind a' kettőnek bizonyosabb meg tartására nem tsak személlyüket, hanem minden tehetségünket tökéletesen ajánlván, valamint mái kegyes Tanátsait minden ki telhető figyelmetelleggel említeni, és azok szerént lépéseinket alkalmaztatni fogjuk, úgy minden elől kerülendő Czikkelyekben további kegyes Utasításait alázatosan ki kérjük.

Harmadszori Hivadás.

Azon intézetről, melly a' Fűredi Savanyúviznél, a' Tehén himlő bé óltáfa eránt tétetett.

Azon hasznos találmányok közt, a' mellyek az el múlt 18-ik században eszméretellessékké lettek, az emberi nemzet óltalmazására Angliában fel

talált tehén himlővel való bé óltás, valóságga leg első helyet érdemel. Ez által az emberi nemzetre nézve már e' világnak minden részeiben eléggé esmértes jótémény által azok a' mi gyermekeink, a' kik abban részestevők, valamint minden gyermek kori nyava yájoknál veszedelmesebb nyavalyájokon könnyen, minden veszedelem nélkül, és igen rövid idő alatt által esnek, úgy ábrázatjaiknak 's egyéb tagjaiknak megundokításától meg menekednek — Arra való nézve minden orvos Doctor köteles ezen védelmező eszközt, abban a' környékben, a' melly az egésség fenn tartása dolgában az ő gondviselésére bízott, telyes tehetlege szerént ki terjeszteni, és a' mennyire csak lehet, minden az eránt támadt bal vélekedéseket el háritani.

Annakokáért az alább irtis, a' kire Magyar Országban, a' B. Füredi savanyú viz mellett lévő orvosló hely, mint Phificusra, sok esztendőktől fogva, Ő Fellegétől bízott vala, közönségesen jelenti, hogy azok a' szülék, a' kik vagy abban a' kerületben, vagy azon kívül lakoznak, azon magzatjaikat, a' kik még ekkorig nem himlöztek, a' Füredi Orvosló helyre küldjék el, a' hol a' jelenvaló nyáron által, az időnek minden cikelyében, a' tehén himlővel való bé óltás gyakorlásba fog vétetödni, a' melly végre ő itten a' bé óltásnak modját, 's környülállásait magának esmérteslé tette, és élegendő bé óltandó matériát is szerzett. Az igaz, hogy egy fontos akadályra nézve, egy kevéssel később fog *Füredre* meani, mint másként szokott: mindazáltal minden esetre, ezen most folyó hónapnak 20-ik napján el fogja a' tehén himlővel való bé óltást kezdeni. — Még azok a' szülék is, a' kiknek tehetségek nints élegendő a' minden korbei gyermekeiket bizvaftoda vihetik, és nemcsak, minden orvosi gondviseléshez ingyen juthatnak, hanem a' mennyiben a' környülállások kívánni fogják, ot-

tan a' szegények számokra fel állítatott Institutumban, ingyen fognak orvosoltatni és tápláltatni.

Ellenben azok a' szülék, a' kik gyermekeiket a' bé óltás idejének folyása alatt, az a'bb irtnak gondviselése alatt, apolgatni magok kívánnák, egy azon végre rendelt tágas szobában, minden szükséges készületeket találni, 's abban egész készséggel fel fogadtatni fognak. — Egyébként azok, a' kik a' Füredi orvosló helynek kiességét, annak derék készületeit számos esztendőktől fogva esmérik, és az oda való egesleges kútnak 's fürdőnek hasznos voltát önmön magok tapasztalásokból is tudják, könnyen által fogják azt látni, minémü előmenetellel és haszonnal lehetessen ottan a' himlő óltást el kezdeni és folytatni.

Végtére az alább irtnak szives feltételéről, és szolgálatra való készségéről minden, a' kinek tettezni fog, bővebb tudósítást vehet. — Bécsben Május 8-ik napján 1802 esztendőben.

BCU Cluj / Central University of *Oesterreicher József,*

Füredi Physicus és több tudós Társaságoknak tagja.

Gulyas Katalin többféle nemü leg jobb *Forte Pianókkal* innen Pésomba ment, és azokat a' belső városban, a' Kláriffák utzájában a' Nester Szálával által ellenben, az úgy nevezett Hauerisches házban Nro. 147, igen illendő árran adja. Egyszersmind lehet nálla más némüeket is alkudni, a' ki illendő árron és nagy egyenességgel fog ezekkel is szolgálni.

Előszöri Híradás.

A' mostani időkhöz képest, a' midőn a' közönséges igykezet, a' mesterségeknek és tudományok-

nak nagyobb tökéletességére tzelez, a' Birkák, 's a' gyapju nemesítése, melly minden Gazdának, különösen pedig a' Magyar Hazában lévő Birkásoknak nagy hasznára válik, kü'önös figyelme-
tefféget 's vigyázást érdemel. Noha pedig több jószágoknak Birtokosai, sok esztendőök el forgása alatt törekedtek ezen hasznos tzelel é'ésére; mind-
azáltal igyekezeteket a' tagadhatatlan hasznot haj-
tó selyem gyapjújú kó'oknak ritkasága, 's drága-
sága hátráltatta. Hogy tehát ezen akadályok el
háríttassanak, arra leg jobb eszköz az, ha a' se-
lyem gyapjú kosoknak száma szaporíttatik. —
Ezen tekintetre nézve hí'ül adatik, hogy nagy
Méltóságú Elzterházy, Szarukö (Hornstein) ne-
vü ezen T. N. Sopron Vármegyében fekvő Ura-
dalmában, melly Sopron Városán felyül a' Bétsi
úttól két orányira fekszik, nem külömben T.
Tolna Vármegyében lévő Ozorai Uradalmában,
ezen folyó esztendőben Szent Jakab Havának 1-ső
napjától fogva, Mindszent Havának végéig 2500
darab leg jobb fajtu selyem gyapjúju kosok,
minden darab 15 Rh. forinton el fognak adattat-
ni, 's kinek kinek szabad lesz az említett számból
tettzése szerént annyit ki választani, a' mennyire
szüksége lesz. A' kik az említett kosokból venni
szándékoznak, magokat, vagy Bétsben a' Hertze-
gi Ház Tifzztartójánál, vagy Kismártonban az
alább irt Gazdaság igazgatójánál, akár pedig Ő
Hertzege Uradalombeli Tifzztartoinál jelenthe-
tik. Költ Kismártonban Május 12-dikén 1802-ben.

Nagy Méltóságú Hertzeg
Elzterházy Uradalmainak Gaz-
daság igazgatója által.

* * *

*A' mai újság mellett küldjük a' Mezei Gaz-
daság második Kötetje' első Csomójának D. ár-
kussát.*